

Grevinna ledde nazistmotstånd

S. Karlsson

Tisdagsklubben – Amelie Posses antinazistiska motståndsrörelse

Johan Erséus

BOKFÖRLAGET POLARIS

● Den antinazistiska sammanslutningen Tisdagsklubben nämns ofta i litteraturen om beredskapsårens Sverige, men som regel bara i förbigående. I sin nya bok ger journalisten och författaren Johan Erséus en helhetsbild av klubbens verksamhet och betydelse – och inte minst av dess färgstarka grundare och ledare, Amelie Posse.

Klubben höll sin första sammankomst tisdagen den 9 april 1940, dagen för Tysklands ockupation av Danmark och Norge. Veckodagen för händelsen fick ge klubben dess namn. Syftet var att motverka nazistisk propaganda och infiltration, och skapa en andlig motståndskraft inför en eventuell tysk ockupation av Sverige.

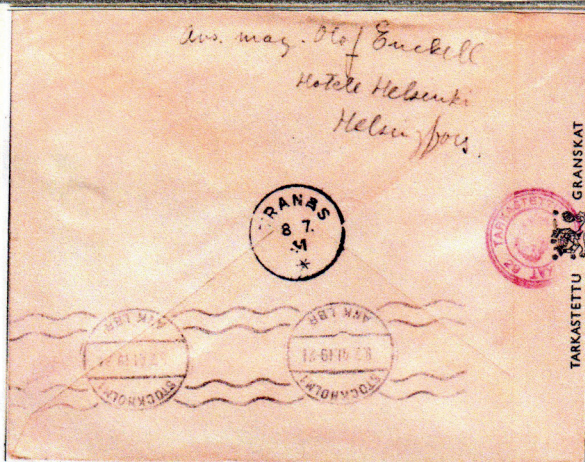

Boken är upplagd som en krönika med händelseutvecklingen levande och spännande berättad månad för månad. Skildringen är så exakt och detaljrik att den skulle kunna användas som en handbok över det nazistiska hotet mot Sverige, samlingsregeringens undfallenhet för tyska krav och motståndet mot detta.

PCA 1

PCA 1

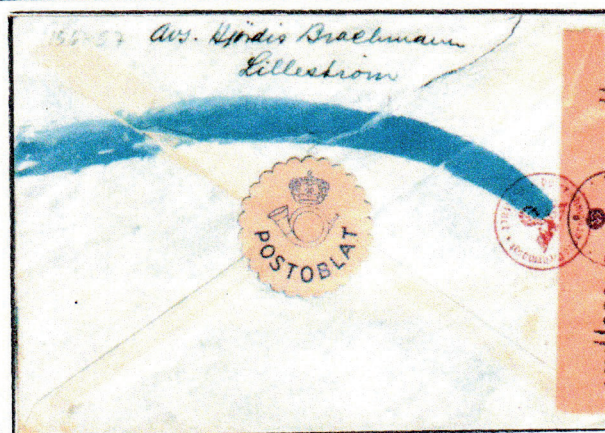
Brev från HELSINGFORS/Finland den 1.7.41 till STOCKHOLM och eftersänt till STENUNGSSUND. Kuvertet bär finsk censur i Helsingfors. Adressat är Alice Lyttkens.

Enligt den brittiske pressattachén Peter Tennant träffades många svenska och norska författare (bl. a. Sigrid Undset) hemma hos Alice Lyttkens. Dessa var involverade i "Kämpande Demokrati" och "Tisdagsklubben". STJ hade dess medlemmar under uppsikt genom bl.a. postkontroll.

Avsändare till detta brev är en finlands-svensk författare (Olof Enckell), kritiker och professor svensk litteraturhistoria vid Helsingfors universitet.

Vid PCA 1 granskades vanliga brev och brevkort från Finland via Stockholm under perioden 5.1.40 till 26.5.43

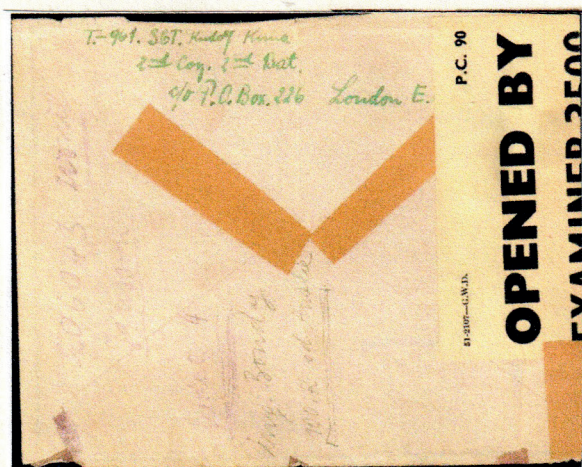
PCA 1

PCA 1

Brev från LILLESTRÖM/Norge den 30.8.44 till STOCKHOLM/Sverige. Adressat är författaren Alice Lyttkens. Hon var involverad i "Kämpande Demokrati" och "Tisdagsklubben". Här ingick många svenska och norska författare (bl.a. Sigrid Unset) samt den brittiske attachén Peter Tennent. Dessa sammanslutningar träffades ofta hemma hos A. Lyttkens på Artillerigatan 6 Stockholm. Medlemmarna i dessa föreningar stod under STJ:s kontroll vid PCA 1/Stockholm. Försändelsen har öppnats och censurerats vid "ABP Oslo". Kuvertets vänstra sida bär censurförslutning (OV2.1) med censurstämpel (OP1.3) på baksidan. Framsidans nedre vänstra hörn har en handskreven censurkod (OKH1.4). Försändelsen har spår efter kemisk analys i sökandet efter dåld skrift.

PCA 1

PCA 1

Brev från England avstämplat CZECHOSLOVAK FIELD POST 14.5.1943 till LIDINGÖ/Sverige.

Adressat är Dr. Kucera, tidigare minister vid tjeckiska ambassaden i Stockholm och avsändaradress är P.O.Box 226 London (täckadress för tjeckiska armén).

STJ har med stor säkerhet granskat detta brev, då V. Kucera var medlem i "Tisdagsklubben" och nära vän med dess grundare A. Posse. Sammanslutningens medlemmar var registrerade hos säkerhetstjänsten.

Under perioden 26.1.40 till 26.5.43 granskades alla vanliga brev från Storbritannien vid PCA 1/Stockholm

Sender: F. T. Lumb
229 E. 79 St.
New York, N.Y.

by Transatlantic

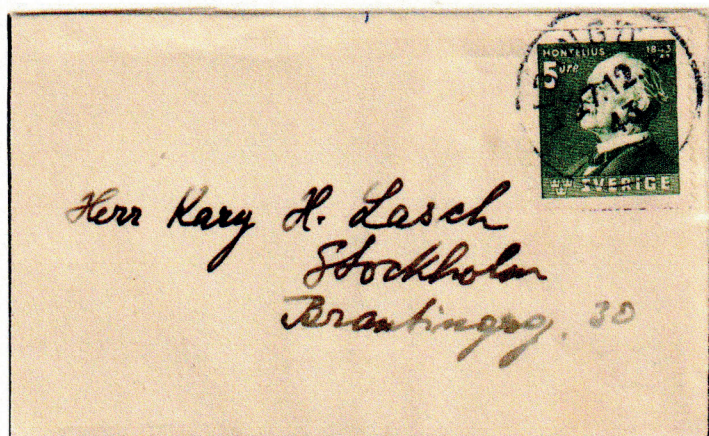
C. A. Nycop, Editor
SE,
Sveavägen 53,
Stockholm, Sweden

Pictures Fold
Please to

**INSKRÄNKNING I TRYCK-
FRIHETEN**

Brev från NEW YORK/
USA den 3.9.41 till
STOCKHOLM / Sverige.
Adressat är C.A Nycop,
tidningen "SE".

Försändelsen har granskats vid PCA 1. Försändelser från USA kontrollerades under perioden 9.6.41 till 26.5.43
Tidningen "SE" granskades av STJ:s presscensur och tidningen togs i beslag vid ett par tillfällen. Redaktören C.A. Nycop var en av de ledande personerna i organisationerna "KÄMPANDE DEMOKRATI" och "TISDAGSKLUBBEN" vars medlemmar stod under personlig kontroll av STJ.

HEMLIG CENSUR

Trycksak från LIDINGÖ till STOCKHOLM den 27.12.43

Avsändare är den tjeckiske ministern vid ambassaden i Stockholm, VLADIMIR KUCERA. Ambassaden stängde den 15.3.39 i och med den tyska annekteringen av Tjeckoslovakien.

Kucera hade nära kontakt med Amelie Posse, grundare av "TISDAGSKLUBBEN", en antinazistisk sammanslutning. Kucera var en av de mer namnkunniga i denna organisation. STJ övervakade personer och organisationer med pro- och antinazistisk verksamhet. Ett centralt register upprättades i Stockholm och akterna försågs med evakueringsstämplar för ett ev. kommande krigsfall. Censuren var hemlig dvs. den lämnade inga spår efter sig.. Postkontrollen av "Tisdagsklubben" upphörde den 13.9.44 Efter kriget återgick V. Kucera som Tjeckoslovakiens representant i Sverige.